

Бурят-Монголой УНЭН

(6)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Гүрэндэ тарья тушаалгынгаа түсэбье сүм дүүргэ гэхэ гээшэ колхоз бүхэнэй нангин уялга мүн. Энэ уялгая дүүргээгүй нэгэшье колхоз байха ёногүй.

ТАРЯА ТУШААЛГЫЕ ОЙРЫН ДЭРНҮҮДТЭ ДҮҮРГЭЭ!

Арай адарай амжархай дайнай хүдэлмэрин хайнаар эмхидхэгдэ гүй дээрнээ, аймалгын тарья тушаалгана унхагайруулаар байна.

Гүрэндэ тарья тушаалга түсэбөө республикын олонхи аймагууд үшөө дүүргээдүй байха юм. Баргананай, Нуруманай, Иволгин, Заиграйн, Заманай, Тарбагатайн аймагууд хамагай хойно шэрэгдэжэ ябана. Тарья тушаалгыг түгээхэлгын арбан хоног соошье эдэ аймагуудта горьтой хубилалта болоогүй. Тушаалгыг унхагайруулжа байһанай гол шалтагаан хадаа тарья сохилгыг хайнаар эмхидхэггүй байһан явдалаар тайлбарлагдана. Жэзээхэдэ, Нуруманай аймаг октябрийн 10-ай мэдээгээр тарья хураалга дүүргэлгэн аад, сохилгоо гуйбанайнынь нэгье дүүргээгүй байгаа. Тэрэнэйлэн Баргананай, Мухаршэбэрай, Заиграйн, Иволгин аймгуудта хадаа тарья сохилгоо хойношгүй байһан юм. Мунөө тарья сохилгоо гуйбанайнынь нэгье дүүргээгүй байһан юм. Мунөө тарья сохилгоо гуйбанайнынь нэгье дүүргээгүй байһан юм.

Тарья тушаалгын төмпыгө һуваангүй, харин улам шангалжаа ойрын хоёр — гуоан хыног сол буюу республикынараа түсэб дүүргэхэ гэхэн зорилго мүнөө табилаанхай. Тингэлэе республикын колхознигууд тарья тушаалгана боларһонь уялда дүүргэлгэн тухайгаа агуухэ Сталинда рапорт хүргэхэ эрхэ олохо байна.

Советскэ арад Агуухэ Октябрыскэ социалистическэ революциин 31 жэлэй ойн хайндэрье сэхэ амжалтануудар угтахын түлөө тэмээжэ байна. Тарья тушаалга жэлэйлгэ түсэбье болорһонь уялда дүүргэхэ, агуухэ вождь, Сталинда бэшэлэн бэшэ соогоо абанан уялгана дүүргэхэ гээшэ хайндэртэ эгзэн эрхим бэлэг болохо байна. Мунөө гүрэнэйгөө урдахы бүхы уялганууды дүүргэхэ явдалай эгзэн шидэхэ үдэрүүд, хуөө амакын жалыг амжалтатгайгаар дүүргэлгын шидэхэ үе ябана байна. Энэ хадаа партийна советскэ, хуөө амакын органуудта эхэн шалгалта болно.

Гүрэндэ тарья тушаалгыг түүлөө бүхы хүсээтэ элсүүлжэ, гүрэндэ тушаалга тарьяа түхэрэн сүүдхэ соо шэрэхэ хэрэгтэй. Тингэлэе колхознуудлаа ершэн тарьяа хаалгүйгөөр тушаан абахын тула бэлдхэлэ пунктнуудай хүдэлмэрин дугуй лунданууды зайлуулха хэрэгтэй.

Ингээ бүхы нумээжэ хайнаар эмхидхээд байбал, тарья тушаалгыг ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэжэ шадаха хурялга ба тушаалгын

МОСКВА, КРЕМЛЬ ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

СССР-эй хуөө амакын Министрствын системын морной заводууд ба совхозуудта 1948 ондо үгтэбэн тарья тушаалгын гүрэнэй түсэб болорһоно урид дүүргэхэ гэжэ, Таңда элхэнэбди. 1947 онойхиде орходоо 1. 175 мянган нүүд эхэ тарьян гүрэндэ тушаалгаба.

Морной заводууд, совхозууд ба гүрэнэй селекционнь станцинууд гүрэндэ тарья тушаалгана үргэлжэлээр.

Морной заводуудай ба совхозуудай хүдэлмэришдэй болон мэргэжэлтэдэй коллектив энэ жалдэ түсэбөө гадур 540 мянган нүүдлөө бага бөшө тарья гүрэндэ тушаалга уялга абыа.

ССР Союзай хуөө амакын Министр И. БЕНЕДИКОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Литовскэ ССР-эй колхозууд, совхозууд, хуөө амакын кооперативна товариществонууд ба тарьялалтай ажаланууд тарья-ба-лэхэлэйгээ гүрэнэй түсэбье болорһонь урид дүүргэхэ гэжэ, хүндэт нүхэр Сталин, Таңда элхэнэбди. Унгарскэ жэлэйхиде орходоо эгзэхөөл оройһон — шөнхисэ ба хара тарья 2.330 мянган нүүд үчэ эхэ тушаалгаба.

Республикын колхозууд, совхозууд, хуөө амакын кооперативна товариществонууд ба тарьялалтай ажаланууд түсэбөө гадур 500 мянган нүүдлөө бага бөшө тарья түрэндэ тушаалга уялга абыа.

Литвагай КП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь А. СНЕЧКОВ.

Литовскэ ССР-эй Министрнүүдэй Советдэй түрүүлэгшэ М. ГЕДВИЛАС, Бэлдэхэлэй Министрствын Литовскэ ССР-тэхи түлөөлэгшэ А. АНПРЕВ

Литовскэ ССР-эй хуөө амакын Министр К. ЛЯУМИС, Литовскэ ССР-эй совхозуудай Министр В. АВГУСТИНАЙТИС.

Советскэ Сюз ба Корейскэ Арадэй Демократическа Республика хоерой хосрондэ дипломатическа харилсаанууд байгуулагдаба

СССР-эй Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ господин Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Эрхим хүндэтэ господин Түрүүлэгшэ, Таңда Корейскэ Арадай Демократическа Республикаын Правительствын үмэлгөө энэ бэшгээр ханджа, өөрынгөө Прравительствын доор дурсагша хуэлыг Таңда хэлэхэ хубятай болоһон байба.

Пхеньонскэ империализмын олон эгэлэй колониялаар харилаһан Корейскэ сүлөөлгөн салһаа холтоо үнгорһон гурбал жэлэй түршэ дотор манай Эхэ оройн үхүхэтэ хуби заанда ай-халбар эхэ удхалартай гүнзэгэ хубилалтанууд корейскэ арай адарай ажайлалта төсөөлгөн байба.

Бүхы Корейскэ дээрэ национальн хуули гаргыншан Арцамай Верховно Суглаае һунганан бүхарадай һунгалтанууд үлэрлэн байха юм.

Эдэ һунгалтануудай үнзшэн дээрэ Арцадай Демократическа Республикаын Правительствын байгуулагдаһан байгаа. Энэ Прравительствын арад Корейтай хойто ба урда талын эрхэ зөной бүхы социальн этгээдүүдэй түлөөлгөшдөө бүрэлгэн ба бүхы корейскэ арай адарай хайнаал ба нэгэн ваналай дэмжэлгэ абанан байна. Корейскэ Арадай Демократическа Республикаын Прравительствын болбол өөрынгөө уялганууды дүүргэхэ оройһон ба корейскэ арай адарай

Г-н Ким Ир Сендэ, Корейскэ Арадай Демократическа Республикаын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэдэ

Пхеньян

Корейскэ Арадай Демократическа Республикаын Прравительствын халаа өөрынгөө уялганууды дүүргэхэ эхилэхэ гэжэ Таңай мэдээһон ба СССР-тай дипломатическа харилсаанууды байгуулха ба посолнуудыг анхалдаха, мүн хоер гүрэнэй түгөө хоорондо тухайтай экономическа харилсаануудыг тогтохо гэжэ дурардаһан Таңай октябрийн 8-пай бэшыгыг абанаха баталба.

Өөрынгөө бээ даант нэгдэлгөө гүрэнгөө байгуулха гэһэн корейскэ арай адарай эрхэ хоодоо хамгалган аршалжа байдаг Советскэ Прравительствын болбол Корейскэ Прравительствын байгуулагдаһан бэлр хүргэжэ, Корейгай национальн халбаран бадаралгын ба демократическа хүжэлтын амаг туһада тэрэнэй ажал-йуулганы амжалтанууды хүсэнэ. Советскэ Прравительствын болбол СССР ба Корейскэ Арадай Демократическа Республикаын хоорондо дипломатическа харилсаанууды байгуулха ба посолнуудыг анхалдаха, тэрэнэйгээ хамта тухайтай экономическа харилсаанууды байгуулхаар бэлэн байһан хараһууша.

И. СТАЛИН, СССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй түрүүлэгшэ, 1948 оной октябрийн 12.

ТАРЯА ТУШААЛГЫЕ ДАРЫ ДҮҮРГЭЧЭ ГЭЭГДЭЭН АЙМАГУУДАТ АНСО АНХАРАЛ!

Октябрийн 14 Тарья тушаалгын ДИВНИК

Олонхи аймагуудай гүрэндэ тарья тушаалгана дүүргээд, мун үлүүлэн дүүргээд байхадань, Нуруманай, Баргананай, Иволгин, Заиграйн, Тарбагатайн, Мухаршэбэрай ба буцад аймагууд болошогүй эхээр гээгдэхэ, бүхы республикына гээгдэхэ татаһар. Эдэ аймагуудай гүдэлбэрилэгшэд тарья тушаалгыг ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэбди гэжэ хэдэн удаа мэдүүлэн болоһоше, тэрэнэ үнэн хэрэг дээрэ бөөлүүлжэ шадаагүй байха юм.

Гүрэндэ тарья тушаалгыг болорһонь эрхэмдэхын тулада, гүдхын түрүүн сохилго ба бэлдхэлэ пунктнуудта тарья шэрэгдэхэ хаа-хаангүй шангалдаха, энэ тэнцэ гаража байһан гүрэндэ эсэргүү явдалнуудтай эрид тэмсэхэ хэрэгтэй болоно.

Кударын аймагай зарим колхозууд һүүлэй үедэ бэлдхэлэй пунктнууд тушаалга абанагүй гэжэ шалтад, тарья шэрэгдэхэ зогсоһон байха юм. Унзандэ тэдэ колхозууд сэлбэрлэгдэхэ оройһо шэрэгжэ абана-шадаг байба. Эдэ колхозуудта тарья сэлбэрлэхэ машинанууд эхээр дугаар байха юм. Гээшье, Кударын ондоо колхозуудтань болон МТС-үүдтэ тарья сэлбэрлэхэ машинанууд олон. Тарья, аймагта байһан эдэ арха-болонмонуудлаа хүсэд хэрэгдэхын орондо, кударынхид али болохоор тарья тушаалгыг хомомдуулжа байха юм. Энэ мэтэн баримтанууд тарья тушаалгыг удааруулжа байһан ондоошье аймагуудта үзэгдэнэ.

Тарья тушаалгыг ойрын хэдэн үеэр соо дүүргэхын тулада колхозуудай бүхы хүсэн элсүүлгэхэ ёһотой. Гүрэнэйгөө урдахы уялгыг болорһоно урид дүүргэхэ гээшэ колхоз бүхэнэй эгзэл нангин, эгзэл хариуцагшатай уялга мүн.

Колхозой түрүү бригада

СУТАЙ. (Манай корреспондент-һээ). Молодогой дөрөмжэтэ колхозой тарьян ажалтай бригадануудай мүрысөөндэ № 2 бригада (бригадиринь ВП(б)-гэй гешүүн нүхэр Радаев) түрүү һуури эсэлжэ ябана. Энэ бригадын колхозой правлени ба партийна организациин дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барнхай.

Тус бригада тарья хуряалгы ба сохилгоо колхоз соогоо түрүүлэн дүүргэе. Тэршөлөө 600 гектар пентнер тарья гүрэндөө тушаалга байха юм.

Бригадын лунда өмхидхэгдэн партирша эмхидхэлэй эхэлэн түсэб болорһонь ябуулан байна. Тус партиршта 8 коммунистуудтай юм. Тэдэнэр амакын эгээл хариуцагшатай участогуудта хүдэлмэришэ. Коммунист — комбайнер Валдаа Радаев сезон соогоо 300 гектар гектар хураалга, һунига сагта тарья сохилго байга. Коммунист Тимофей Никитев комбайнша гараһан тарьяе бригадын склад хүртэр шэрэхэ зуураа, үдэрнэйгөө даалгэбарине 300 пентнер хүртэр дүүргэхэ байна.

Коммунист Нимаев ба комсомоленууд Дугаржапов, Дшидоржиев гешэд гүрэндэ тарья тушаалгыг хүдэлмэришэ ябахалаа үдэр бүри бэлдэхэлэй пунктад автомашинээр

2 рейс хэжэ, тушаалгыг графигинь холо үлүүлэн дүүргэе.

Тарья хуряалгын ба тушаалгыг үедэ комсомоленууд Самзжан Дым-брылова, Рыгыма Гаржаева ба Долгоржан Цыбжапова гештэй үдэрнэйгөө хаалгэбаринууды 150 — 200 процент хүртэр дүүргэдэг байгаа.

Тус бригадада социалистическэ мүрысөөн һайлаар эмхидхэгдэхэй. Хүдэлмэрин дун үдэр бүри бригадын показателин доскада бэшгэдэг байна. Мүрысөөн дүн бригадын зүблөөн хээрэ лекада бүри эрбэлэн хэлсэгдэдэг байха юм.

Партиршын эгитгэторнууд Раднаев, Бачаржапов гештэй ойлтуу-дамжын хүдэлмэри оролдостойгоор ябуула.

Бригадын колхознигууд сүлөөтэй сагаа культуринаар үгтэрэхэ дүүргэн эргэтай. Полевый стандарт гэрзетүүд, шатар, домбоо гэхэ мэтэ бин. Тэршөлөө «Родина» гэжэ радиоопорничны тогтоомжтой.

—Бэлдэнэр аба Сталинда үгтэһөн таштаргаас нэрэтэй түрэтэйгөө үдэрнэй түлөө бүхы хүсэ шалтад гарганайн. — гэжэ тус бригадын бригадир, партиршын хуула-барилгыш нүхэр Раднаев онгогтой сүхүүгээд мэдүүлэ.

Б. Дымбылов, Мухаршэбэр.

Комбайнерай туһаламжа

А. Дашиниасвай хүтэлбэрийдэг комбайнер аргет ургаса хураалгада эрхэмээр бэлдэхэ, тэрэнгөө үдэрнэйгөө урдахы байха. Тинхэ зуураа, комбайнер Дашиниасвай сезон соо 500 гектар хураалга гэхэн уялга абад, комбайнеруудай бүхэ республикына социалистическэ мүрысөөндэ угаа эхэ эрбэлхитэйгөө оролоһон байна.

Абанан уялгага үчэ хэрэг дээрэ бөөлүүлжэ, хэлһэн үгтөө хүртэр байха юм. А. Дашиниасвай аргетай бүхы гешүү комбайнер дүүрэн хүсөөрын зүбөөр хэрэгдэнэ.

Л. Бондаренко.

Элдэб шалтар баринаар...

БУДАРА-СОМОН. (Телефоноор абтаба). Аймагай хэдэн колхозууд тарья тушаалгын хүдэлмэришэ эмхидхэй гуримтайгаар ябуулжа, гүрэнгөө болорһоно урид тосоол Республикаанска Хүдэлмэришэ Доскада бэшгэдэг байна.

Зүүгөө, тарья тушаалгын хүдэлмэришэ хэтэрхэй эхээр унхагай руулан, бүхы аймагай хойшонь татажа байһан колхозууд өндө олон. Жэлэйлгээ, «Заря» колхоз тарья рюусалгатай уялга мүн.

Тус аймагта хуряалга эхэ татадала оройһотой. Тинхээ пүрэн тарья тушаалга жэлэй түсөө арай хал гэжэ 67,4 процент болдо байна.

—Яахалаа гүрэндэ тарья тушаалга ишэрэе унхагайриаб гэһэн асуудал өнхөл колхозуудай, аймагай хүтэлбэрилэгшэдэ табидала, һураалтай ургаса мун дээрнээ болон гэхэн шалтар барнжа, хойрогөө хариуцадаг байха юм.

Үндөөн энэ ургаса аһала байн. Зүүгөө, тэрэнгөө нарип шигтар хуряалга абахын түлөө зарим колхозууд бөгөө апаралаа табидатгүй байна. Тэрэнэй эсэстэ тарьян эхээр гээгдэхэ, колхоздо эхэлэн гарса хохиол шаруула. Аяар мүнөө хүдэлмэришэ дээрэ гээгдэхэ тэмсэхэ хэмжээ-йуулганууд энэ бөөлүүлгэдэггүй. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хадаһан тарьянай аяар 10 шахуу процентнь хураалгангүй үнзшэн дээрэ хэбтэнэ. Жатгалуудын шүдэнүүд тон мохоо дээрнээ колхозууды мүн нуталаа ябахалга байха юм. Тэршөлөө «Гигант» (праленинь түрүүлэгшэ Попов) колхоздо угаа тарьян гээгдэнэ. Тэдэ энэ колхоз түүгээ нэгэнгөшье эмхидхэгдэнэ.

БАНА ДАХИН ТАРБАГАТАЙ ТУХАЙ

(Манай тухай корреспонденттэй)

Тарбагатай аймагта тарья хуряалга ба гүрэндэ тушаалга тун хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байба. Гүрэндэ тарья тушаалгыг түгээхэлгын удариан арбан хоног соо энэ өдгөтэй үеэ гарабагүй.

Тус аймагта хуряалга эхэ татадала оройһотой. Тинхээ пүрэн тарья тушаалга жэлэй түсөө арай хал гэжэ 67,4 процент болдо байна.

—Яахалаа гүрэндэ тарья тушаалга ишэрэе унхагайриаб гэһэн асуудал өнхөл колхозуудай, аймагай хүтэлбэрилэгшэдэ табидала, һураалтай ургаса мун дээрнээ болон гэхэн шалтар барнжа, хойрогөө хариуцадаг байха юм.

Үндөөн энэ ургаса аһала байн. Зүүгөө, тэрэнгөө нарип шигтар хуряалга абахын түлөө зарим колхозууд бөгөө апаралаа табидатгүй байна. Тэрэнэй эсэстэ тарьян эхээр гээгдэхэ, колхоздо эхэлэн гарса хохиол шаруула. Аяар мүнөө хүдэлмэришэ дээрэ гээгдэхэ тэмсэхэ хэмжээ-йуулганууд энэ бөөлүүлгэдэггүй. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хадаһан тарьянай аяар 10 шахуу процентнь хураалгангүй үнзшэн дээрэ хэбтэнэ. Жатгалуудын шүдэнүүд тон мохоо дээрнээ колхозууды мүн нуталаа ябахалга байха юм. Тэршөлөө «Гигант» (праленинь түрүүлэгшэ Попов) колхоздо угаа тарьян гээгдэнэ. Тэдэ энэ колхоз түүгээ нэгэнгөшье эмхидхэгдэнэ.

Тарбагатай өөһөдүгөө хүдэлмэришэ гансал тоо мэдэнүүдэ сугуулаар хизарладаг байна. Хуөө амакын татагыг даанга нүхэр В. Наталин, ахаалгана агроном Е. Мосунов гэхэн тарья хуряалга ба тушаалгын нимэ халуун хүдэлмэришэ энэ колхозуудта тарья тушалгын орондо, харин кабинеттэ һуунаар үнзэ сагта минь үнзэрэгжэ байнал. Энэһинэ байтагай ахаалгана агроном Е. Мосунов гэхэн хуөө амакын татагай участоо агроном нүхэр Алгазина гештэ өөрынгөө мэдэл доор барнад, тэрэнгөө сэхэ хүдэлмэришэ ябуулнагүй. Агроном Мосунов тарьянай гээгдэхэ тэмсэхэ хэмжээ-йуулганууды нотал бүхэндэ бөөлүүлгэн орой, харин хүдэлмэришэ бөшөө али болохоор тогтодог. Жэлэйлгээ, «Гигант» колхоздо тарьянай эхээр гээгдэхэ хэмжээ-йуулганууды нотал бүхэндэ бөөлүүлгэн орой, харин хүдэлмэришэ бөшөө али болохоор тогтодог. Жэлэйлгээ, «Гигант» колхозууд нимэрүү байдалтай.

Мүн дээрэ дурсагдаһэн «Красный партизан», «Красный боец» «Гигант» колхозууд нимэрүү байдалтай.

Зүүгөө эдэ баримтанууд аймагай хуөө амакын татагайтай хангалта ороно зобоолгүй. Тарьяхуряалгыг сэхэ хүтэлбэришэ ёһотой байһан тус

хүн байха юм. Тингээ эхөөр «Коминтерн» колхозой лондэ хээрэ 360 гектар тарья эрхы шанартайгаар, бөгөөн болорһоно соо хураалга хэн, Улаан, Каленевскэ сельсоветэ сезон соо 500 гектар хураалга гэхэн Ленинэй нэрэмжэтэ «Майн 1» колхозуудта туһаламжа болгон 40—90 гектар тарья хураалга үгтэһэн байна. Комбайнерай нимэ туһаламжа хүргөөд байхадань Ленинэй нэрэмжэтэ «Майн 1» колхозуудай гешүү угаа эхээр уршажа, апаретада баясхалан хүргөө.

Б. Ширетово, (В. М. Уланай) корреспондент).

хүдэлмэрин хайнаар эмхидхэгдэ гүй дээрнээ, аймалгын тарья тушаалгана унхагайруулаар байна.

Гүрэндэ тарья тушаалга түсэбөө республикын олонхи аймагууд үшөө дүүргээдүй байха юм. Баргананай, Нуруманай, Иволгин, Заиграйн, Заманай, Тарбагатайн аймагууд хамагай хойно шэрэгдэжэ ябана. Тарья тушаалгыг түгээхэлгын арбан хоног соошье эдэ аймагуудта горьтой хубилалта болоогүй. Тушаалгыг унхагайруулжа байһанай гол шалтагаан хадаа тарья сохилгыг хайнаар эмхидхэггүй байһан явдалаар тайлбарлагдана. Жэзээхэдэ, Нуруманай аймаг октябрийн 10-ай мэдээгээр тарья хураалга дүүргэлгэн аад, сохилгоо гуйбанайнынь нэгье дүүргээгүй байгаа. Тэрэнэйлэн Баргананай, Мухаршэбэрай, Заиграйн, Иволгин аймгуудта хадаа тарья сохилгоо хойношгүй байһан юм. Мунөө тарья сохилгоо гуйбанайнынь нэгье дүүргээгүй байһан юм.

Тарья тушаалгын төмпыгө һуваангүй, харин улам шангалжаа ойрын хоёр — гуоан хыног сол буюу республикынараа түсэб дүүргэхэ гэхэн зорилго мүнөө табилаанхай. Тингэлэе республикын колхознигууд тарья тушаалгана боларһонь уялда дүүргэлгэн тухайгаа агуухэ Сталинда рапорт хүргэхэ эрхэ олохо байна.

Советскэ арад Агуухэ Октябрыскэ социалистическэ революциин 31 жэлэй ойн хайндэрье сэхэ амжалтануудар угтахын түлөө тэмээжэ байна. Тарья тушаалга жэлэйлгэ түсэбье болорһонь уялда дүүргэхэ, агуухэ вождь, Сталинда бэшэлэн бэшэ соогоо абанан уялгана дүүргэхэ гээшэ хайндэртэ эгзэн эрхим бэлэг болохо байна. Мунөө гүрэнэйгөө урдахы бүхы уялганууды дүүргэхэ явдалай эгзэн шидэхэ үдэрүүд, хуөө амакын жалыг амжалтатгайгаар дүүргэлгын шидэхэ үе ябана байна. Энэ хадаа партийна советскэ, хуөө амакын органуудта эхэн шалгалта болно.

Гүрэндэ тарья тушаалгыг түүлөө бүхы хүсээтэ элсүүлжэ, гүрэндэ тушаалга тарьяа түхэрэн сүүдхэ соо шэрэхэ хэрэгтэй. Тингэлэе колхознуудлаа ершэн тарьяа хаалгүйгөөр тушаан абахын тула бэлдхэлэ пунктнуудай хүдэлмэрин дугуй лунданууды зайлуулха хэрэгтэй.

Ингээ бүхы нумээжэ хайнаар эмхидхээд байбал, тарья тушаалгыг ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэжэ шадаха хурялга ба тушаалгын

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй габыята врачын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо тухай

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй габыята врачын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо тухай. А. Александрович Елена Владимировна — Иркутскэ городой пролетарскэ амбулаторийн врач.

И. Денсия-Вернина Екатерина Петровна — областной туберкулез диспансерай медицинскэ частинэ дагша.

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй габыята врачын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо тухай. И. ВАСОВ, Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь П. БАХМУРОВ.

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумай указ, 1948 оной октябрийн 12.

ВЦСПС-тэ

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй габыята врачын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо тухай. А. Александрович Елена Владимировна — Иркутскэ городой пролетарскэ амбулаторийн врач.

И. Денсия-Вернина Екатерина Петровна — областной туберкулез диспансерай медицинскэ частинэ дагша.

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь П. БАХМУРОВ.

Иркутскэ областин медицискэ хүдэлмэришэдтэ РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумай указ, 1948 оной октябрийн 12.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн гурбадахн сесси США-гэй делегаци абяагүй байнаар

ПАРИЖ, октябрийн 11. (ТАСС-эй спецкорр). Атомна зэвсэгийг хоргоомжлох ба зэвсэгүүдийг хороох тухай советскэ дуралхануудыг үзлээн хэлсэжэ байгаа политическэ комитетэй үдэшэн засэдахи дээрэ англи-американска олонхид хууштай американа баримталжа үргэлжэлбэ. Эдэ олонхын гол боллого США-гэй делегацин анхгүй байхадан, США-аа дуудыгони оронуудай түлөөлэгшэд эхэнхидээ гол тэгэ баримтануудыг дуржажа, советскэ дуралхануудыг довтолон, буруушахыг хэдэн.

Жэжээлхээ, үдэшэн засэдахи дээрэ түрүүдэн үгэ хэлэһэн греческэ делегат хадаа «зэбсэг хуряаха гэшэ аюулай аргануудыг олохо болжыг хүсэтэ оронуудта үгэнэ. Тэдэ оронууд эдэ арга-боломжонуудыг хамдаар ашаглажа болохо» ба «зэбсэгийг зарим тэдэ хуряага онсо, бархэмжэлүүдэ үүсхэжэ болохо» хэбэртэйгээр мэдүүлхэ хүртгээрэ шашаһан байха юм. Грепийн делегат баримтануудыг бэлдхэдээ, эртэ урда сагай түүхэ ба мифологиче дуралхн гэжэ мэдүүлбэ: «түүхэр хадаа хүнэй дурне татагдах юм гэжэ бүри эртэ үрхын хүнүүд хэлсэдэг байгаа» гэжэ «Одиссейнээ» абтаа.

жэжээнуудыг баримтална. Гэбшээ ээ бүхн мэхэ гоохонуудыг греческэ делегата тунхагауй.

Банадын делегат хадаа Советскэ Союзда харша хардалга гүрдэлгэ-түүхтэй үгэ хэлбэ. Тус делегат болбол советскэ дуралхануудай аб найрамдалай удхатай байхандаа хэжэ түрүүхэ гэжэ үнэгэршэ засэ-данууд дээрэ хэдэжэ, Макнейтэй ба Шоукросскэй гүжэрлэһэн мэдүүл-гэнүүдыг тэрэ хэбэрэн шашуу дабаба. Канадскэ делегатай хэлэ-һэн үгтэй али зэргэ ахир туяаур байханин дэгэ нямэ баримта харуулаба. Тэрэ хадаа советскэ делегацин хэлэһэн дахин балиһиса элн-дүүдэн зүйлнүүдэ дуралханаа эшээгүй. «Улаасоорондын адгалал шэнжэлгэд» гэдэлүүдэ өөрингөө территория дээрэ оруулаха СССР арсана гэжэ мэдүүлэ («Улаасоорондын адгалал шэнжэлгэд» гэдэлүүдэй хэд байханин элнэ мэгэ-тэнэ), Банадын делегат хадаа СССР-эй зэбсэгүүдэ хороогодо улаасоорондын хиналта тогтооглодо СССР эсэргүү байна гэжэ харуулахыг хэдэ. Гэжэ зуура, урдан Генеральна Ассамблейн абанан шийдхэбэринуудыг дүгнэжэ болгоһон советскэ дуралханууд. Аюулуудыг Совет дотор улаасоорондын шалга хиналта тог-тооме хараална. Канадскэ делегат

үгөө түтсэхэдээ Великобританин делегацин дуралхан резолюциин проект абыхыг уриалба, тэрэнэйг өнөө «үсөөхид» хадаа «олонхитго таатай принципүүд ба процеду-ра» ёһотой бололо.

Зэбсэгүүдэ хороох тухай асуу-далыг, атомна энергидэ улаасоорон-дын хиналта тогтоохо хүртэр хар-жа үзэхэүгээр, атомна комиссида дам үгэхыг дуралхажэ, Сальвадорей делегат бүри сэхэ групп хэлбэ.

Засэдахины бүгэ багта Франциин делегат Пароди үгэ абтаа. Советскэ дуралханууд тунгаа өөрингөө на-рнылы хэлэхынгээ урда тээ Фран-циин делегаци нилээд удаарыһан тус асуудал зүбшэн хэлсэлэйн хой-лохо анхаралтайгаар адгалалан хү-нүүд өбөрөнүдэй байха арганыг. Советскэ дуралхануудыг Франциин үргэн олонхитын халуунаар хүдэн абыхыг набабал, Франциуска делегаци түдгэсэлэнь ойлгоһотой боло-хо байна. Франциуска республикын ажалтад олонхито ба олонхитой митингүүд дээрэ советскэ дурал-хануудыг дэмжэжэ, Советскэ Союз-тай үүсхэдэ нэгдэхынгөөн прави-тельствоһаа эривэн байна. Гэбшээ, барсаһанай өнөө бололо, Фран-циин делегаци энэ удаагыг амери-канска политикын фарватерһаа га-ража шалаагүй.

Зүгөөр «амгалан тайбан хүгжэл-тин асар ехэ арга-боломжонуудай үчөөнэй байхан ушарһаа, СССР аб найрамдалыг шулалашама гэжэ үнэшөөб», мун «Вышинский хадаа пропагандаһаа бүри ехэ юмэ ха-лаалһан байгаа» гэжэ мэдүүлэ. Пароди болбол Советскэ Союзай та-та тээшэ хэлэхэн бараг үгэ хэлэһэн байгаа. Гэбшээ энэ мэтхн мэдүүл-гэнүүд хадаа Франциин олонхитэдэ залдуулха гэһэн паллангээ аттал-хын тулада Франциуска делегата харгэтэй болоһон байба. Яахдааб гэжэ, Пароди хадаа советскэ ду-ралхануудыг дэмжэгүй, харин Франциин делегаци зэбсэгжэлыг шангалха тала баримтална гэжэ харуулаа.

Франциин правительство «зэбсэг хуряагыг хүсэнэ» гэжэ Пароди тэрэ зоро мэдүүлэ, тээд тамн харг-гэ хусэлэнүүдээр сүршэдэнхэй гэжэ үннэй элнэгшүү.

США-аа дуудыгони оронуудай түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүд ха-даа советскэ дуралханууд тунгаа Холбоото Штадуудай делегацин өөрийн ямар позици эзлэхинье харуулаа.

Мүнөөдэрэй засэдахи хадаа олоо хэлэһынэ үгэ эрэггүй ушарһаа, бэлээргой саһаа нилээд урид хаа-таба.

ВЛКСМ-эй 30-дахн жээгэй ойдо зөрүүлэгшэдэй уран зурагай ба скульптурин выставка Москвада нээгдэхэн. Шэнэ зурагай ба скульптуринуудыг байгуулаха талаар Москвагай хэдэн олон уран-зурааша ба скульпторнууд худалжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Москвагай скульптор А. В. Груб «Басгаан-байгуулагша» гэдэй фигуре зохожо дүүргэхээ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Манай слов

Блон — хамтадаа абуу тухада гүрэнүүд, политик тунууд ба бусад органи хоорондо хэдхэн хэлсэн. Дискусси — буяадагш дөөн.

Зонэ — юрэхын шэнэ нэгэн тусхайта газар (мун Коммуникаци — харш хээ хэлбон.

Нонвеници — ямар ямар багатаагаһан улам хэлсөөн.

Магистрат (жэжээлхэ, сеск магистрат) — горады гаалай зураган.

Муниципалитет — бурхт уудтахн горадыскэй тү, эдэй захиргааг бүрдүүтдн түүх.

Общиннын палата — парламентын бунгадхам тата.

Палата — гүрэнэй мэдлөөлгөшдэй зураган.

Сепаратна (жэжээлхэ, сепаратна реформа) — шигэ талаһаа хэһэн абуула Статут — Устав, дрилатиньскэ үгэ.

Эспансис — бусатай рынонуудыг буяан абаха гэе нууцөө бусад гүрэнүүд рүүхэ гэһэн имперализм рэнүүдэй эрмэлзэгэ.

Хизаарне шэнжэлэ

Манай эндэхи шу

Манай республика шибэ хайтар баян юм. Жэжэй манай республикын тала тата, ой тайгаа, хала тунууруушта 273 соһон «хэдхэлэг. Тэрэн соһон шибүүд түгээрэн жал өө 150 зүйлэй шибүүд хайруулан сагта ержэ урлалтон 46 зүйлэй шибүүд намарай сагта манай шибүүд нилдэжэ үнэгэршэ Эдэнэрэй тоюо хун, галтүгэ хээ мэтэ байха юм. Тэрэчэ, тажаа гэжэ зарын тэи шибүүд манай энэ эрэдэг байна. Энэ-хэй гэдэжэ хээ мэтэ 12 зүйлэй манай энэ хаа-яа түгээр Манай республика шибүүд хойр, хура, хуудуу гэдэ шибүүд хадаа агтуури гын талаар тон шивхээ шибүүд манай энэ эрэдэг байна. Мун манай, ангуушад хайруурай сагта галуу, нуугаа шибүүд манай энэ эрэдэг байна.

Ворбө, һүүлэнхн гэдэжэ шибүүд хадаа хорго хой шибүүдэнүүд хээр хэдэ тула хүнэ ажаллаһа хатай юм. Элээ, хула шибүүд хулаһаа, зүйршэ олоор бардаг, нилдэжэ тажа да хээ алмалта хэлэг. Тигтэбшын манай шибүүд, илангааа Хамар Сайн уулын орелуудта, калай өрөөн уба шибүүд багтаар шэнжэлэгшын юм. Саашаа шэнэ зүйлэй шибэ элржэ магад.

Торез ба Дюклогой хэлэһэн үгэнүүд

ПАРИЖ, октябрийн 12. (ТАСС). Франциин Коммунистическэ парти генеральна секретарь Морис Торез октябрийн 10-та Сенн ба Удэай департаментта болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Франциин дотоодын бийда тунгаа нэгдэлэй хэжэ, демократическэ элэгэлдэй правительство байгуулахыг шулалашан тэмгэлбэ. Ажаллаһадай амьдралдай өрхө худалханууд үлэрхөө үүрэтэ муулажа байна. — гэбэ. Квантиситнуудай абажа байгаа түрлэггүйг ехэ олоонд тухай тоонуудыг парлан. Торез нилдэжэ хэлбэ: «Хүдэлмэһин ангилан ба ажалла бүхн зоной үгэлэе байгаа бархэмжэлүүд энээн дээрһааа төхөөдөөн. Эрэһингэ харада байхалаа, бусадонитын урда гуталыг гайхамар аал? — гэжэ Торез хэлэв. — Устгаар үдэшэ Ней рашооно үгэ хэлэхэдээ, «воестанитн шибүүдэй бүлэгханууд» тухайла байл дурба. Гурим журамне, үнцөөн, правительство ба полици өөһөнөө эблэжэ байна.»

«Горнягуудай забастовкэ үзэр бүри 600 миллион франк сэлтэй бололо гэжэ Ней хэлбэ. Дамостын дээрлүүдэ болдуулаха ямаршы гаргаша болохгүй байгаа, тэрэн-лэн горнягуудай эрлэгтүүдэ хан-галба, һага согоо оройлоо 500 миллион франкын сэлтэй байха юм. Тинн нэгэ үдэрэй забастовкэ хадаа горнягуудай эрлэгтүүдэ бүхэй харын турша соо хангал-һаа үнөтэй болоно. Ажаллаһадай эрлэгтүүдэ хангалһаа арсана ба хуули-буса элүүлгэ хээ гэһнэ гэмтэ абадал мун... Забастовкэ хээ эрхэ конституци дотор бэшгэрдэй юм», — гэжэ Торез үргэлжэлүүдэй мэдүүлбэ.

Морис Торез болбол Шалю-Оур-Мари ба Миневиль (Монг ба Мозель департамент) горадуудта болоһон шибүүд тунгаа тогтожэ хэлбэ. «Үнэгэршэ жэлэй дээрһаа болоһон забастовкөө хойшо байдал худилда. Жүр ба тэрэ мэтхнхэй үлэрхөн хамгалта устгагдаа. Үнэн сэхэ бүү Франциуудай ахлуудтэй өнөө һаналаа нэгдэлгэ ба амжилан жагсалга тогтооглоо.» Франциуска аратай амаг туннэ

аршалан хамгалта дээрһээ, пар-люой демократическэ системэ тог-тооглоо дээрһээ, Германиа репарацинуудыг нолхэжэ абада дээр-лэн горнягуудай эрлэгтүүдэ хан-галба, һага согоо оройлоо 500 миллион франкын сэлтэй байха юм. Тинн нэгэ үдэрэй забастовкэ хадаа горнягуудай эрлэгтүүдэ бүхэй харын турша соо хангал-һаа үнөтэй болоно. Ажаллаһадай эрлэгтүүдэ хангалһаа арсана ба хуули-буса элүүлгэ хээ гэһнэ гэмтэ абадал мун... Забастовкэ хээ эрхэ конституци дотор бэшгэрдэй юм», — гэжэ Торез үргэлжэлүүдэй мэдүүлбэ.

Морис Торез болбол Шалю-Оур-Мари ба Миневиль (Монг ба Мозель департамент) горадуудта болоһон шибүүд тунгаа тогтожэ хэлбэ. «Үнэгэршэ жэлэй дээрһаа болоһон забастовкөө хойшо байдал худилда. Жүр ба тэрэ мэтхнхэй үлэрхөн хамгалта устгагдаа. Үнэн сэхэ бүү Франциуудай ахлуудтэй өнөө һаналаа нэгдэлгэ ба амжилан жагсалга тогтооглоо.» Франциуска аратай амаг туннэ

эвөө репараци абаха Франциин ралдээ арсаа, яахдааб гэдэ Франциин Союзда эсэргүү эсэлл-лүүд болохы Франциин ба Германиа эрлэг Маршалтай дура хү-нэ тингэ Селбэ. Зүгөөр, зүүн тээ н олонхитго өөргүү дийлэхэдэ Франциууд хэзээшынэ зүбшэрхэ үгэ байха гэжэ тэндэ хабалгаша-гүй алыга ташалгадэ утгадан, Дюкло мэдүүлбэ.

Мүнөөшэй забастовкөнүүд тунгаа тогтожо хэлэхэ зуураа, Дюкло нилдэжэ мэдүүлбэ: «Ажалла зоней худаллан абаха арга-боломжыг дээ-шлүүлгэжэ дэ, тингээ һаады — ажаллаһадай эрлэгтүүдэ хунгалын түлөө худалһан зогсохо «байна».

Гар гэжэ департаментын коммуни-стическэ партиин федерацин эсеп-тарей Руват гэһин хэдэсэдэнэй өнөө, Гар департаментын комму-ниста хүүдэй нелдэлүүдэй турша соо 265 шэнэ гэмүүд өрөөн ба Франциин коммунистическэ партиин фонды гэжэ суглуулгагаһан 63 мянган франк мүнөө тунхааһан бай-ха юм.

эвөө репараци абаха Франциин ралдээ арсаа, яахдааб гэдэ Франциин Союзда эсэргүү эсэлл-лүүд болохы Франциин ба Германиа эрлэг Маршалтай дура хү-нэ тингэ Селбэ. Зүгөөр, зүүн тээ н олонхитго өөргүү дийлэхэдэ Франциууд хэзээшынэ зүбшэрхэ үгэ байха гэжэ тэндэ хабалгаша-гүй алыга ташалгадэ утгадан, Дюкло мэдүүлбэ.

Мүнөөшэй забастовкөнүүд тунгаа тогтожо хэлэхэ зуураа, Дюкло нилдэжэ мэдүүлбэ: «Ажалла зоней худаллан абаха арга-боломжыг дээ-шлүүлгэжэ дэ, тингээ һаады — ажаллаһадай эрлэгтүүдэ хунгалын түлөө худалһан зогсохо «байна».

Гар гэжэ департаментын коммуни-стическэ партиин федерацин эсеп-тарей Руват гэһин хэдэсэдэнэй өнөө, Гар департаментын комму-ниста хүүдэй нелдэлүүдэй турша соо 265 шэнэ гэмүүд өрөөн ба Франциин коммунистическэ партиин фонды гэжэ суглуулгагаһан 63 мянган франк мүнөө тунхааһан бай-ха юм.

Финансова оргэнуудай мурьсоонэй дүнгүүд

БМАССР-эй финансын Министер-ство болбол 1948 оной гурбадахн кварталда республикын финансова, страховой оргэнуудай ба пөсэлгшн кассануудай дунда хэлгэрлэн социалистическэ мурьсоонэй дүнгү-еы гаргаба.

Мурьсоонэ Бурчманай аймагай финансова хүдэлмэрлэгшэ, эрхэ амжалтануудыг тунгаа. Курманай найдм мүнэн эвэр эсэлүүд кварталгайгаа халгалбарине бүхэ талаарын дүүргэхэдэ гална. ту-

сэбөө галуур 600 мянган түхэриг эсэлүүдэн байха юм.

Тэрэһэн энэһнээ урда тээ гэдэжэ абанан Закаменай аймагай финансова таһаг абанан социалистическэ уялгага гүйсэхэдэ, түрүүшүүдэй зэргээ ороло. Тус аймагай финансова орган налог эс-сэлүүн талаар—104 процент, страховой түдэрээр—121, гүрэнэй олоор—100, пөсөлгшн—105 процент дүүргэдэ, тусбөөе галуур 100 мянган түхэриг үгэһэн байна.

Шан байгуулагтаба

БМАССР-эй Министерүүдэй Со-вет болбол гүрэнэй болжынэ эрхэмээр гүйсэхэдэ талаар сонг-листическэ мурьсоонэ плаһа-аймагууд ба гөрөлүүд урмашуу-га байхын тула хору дурсаһаа шангуудыг 1948 оной 3-дахн

кварталһаа өхилэн байгуулаха гэжэ тогтооно гэбэл:

БМАССР-эй Министерүүдэй Со-ветэй дамжуулган Улаан тул ба-релдэгтайгаар нэгдэхн шан — 7,000 түхэриг; хөрөөхн — 5,000; гурбадахн шан — 3,000 түхэриг хэмжээтэйгээр байгуулагдаба.

Гонирхолтой номууд асарадаба

КОГПЗ-эй Бурят-Монголой отделе-ни хадаа өөрингөө худалдаа-найма-най һаабаринуулар дамжуулан, республикын библиотекэнүүдтэ

худалдагшын тулада политическэ, юридическэ, хүгтэй хэдэн зуун хэйгэ литературинуудыг абаба.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Польша ба Албанин Арадай Республикын хоорондо худалдаа-наймаһадай харилсаа тогтоохо тухай хэлсэлүүд хэдэжэ байна.

Советскэ «Артек» гэжэ пионер-

ска лагерта амьран польскэ бүлэг үхүүдүд Варшава бусаба.

Венгриэ октябрийн 2-ноо 9 хүртэр советскэ кинофильмүүдэй фестиваль болоо. Даб зэрэхн мэд-

ээлүүдтэй өнөө, гансахн ехэ Бу-дapestын тивэгэтронуудта советскэ кино картинануудыг 100 мян-га үдүүтэй хүн хараба.

Болгрийн олон тоото төсхонууд

дай таряашад Болгарска хүдэлмэ-ришөөнэй (коммунистуудай) партиин болохо байгаа съездын хүн-дэлгээ өрөөдүгэн газартааралдан-гай-кооперативна ажлынүүдэ тог-тоохо гэжэ шидхэдэ.

Японидо ябуулагдажа байгаа американска политика

Японин капитуларвалдаһан-һаа хойшо гурбан жэл болоһонтой дашарамдуулан үгэ хэлэхэдээ амери-канска оккупационно эсэргүүдэ тогтойлогшо генерал Макартур бол-бол мүнөө үсын Японине «демок-ратичи бастон» ба «сошордоһон дэлхэй дээрхи нилдэ амгалан бай-далтай оазис» болгон харуулахын тулада шөрөө гэмнэгүй байха юм.

Гэбшээ, Японине демократиза-циһа ба бүү зэбсэгын хуряаха хэрэгтэ оккупационно засаглалтай туйлаһан шонги «ажалтанууд» тунгаа хүнэй нүдэ даалдаха гэһэн американска генералай өөлжөөтэ элэлгэ хонинишэ мэхэлзэгүүдэй өлгөт ёһотой. Японидо ябуулагда-жа байгаа Холбоото Штадуудай политика болбол урдан японскэ ар-рестини хүшлэн болоһон оронууд дотор гүнгэй забүүрхэл гаргана. Американска оккупационно засаглал-хай Японидо хэжэ байгаа ябуул-гануудта эсэргүүдэлэй үргэн-дүлгэн Хитада дэлгэрһэн, Австра-лида шангалжа байһан — эдэ бү-тэдэ хадаа тэдэ оронуд тухай хуу-лилта мэдүүлгэнүүдэр бэшэ, харин тэрэһэй сэхэ результадуудар США-гэй политика тухай Америк ба Ном-гон олоһон олоһонудай аравууд сэг-нэлгэ гэжэ байһан тухайн хэлэжэ гэдэ. Тинхэдэ энэ результадууд бол-бол Потсдамска деклараци ба Дэл-невосточно комиссин шийдхэбэр-инууд соо харагдалһан Японине демократизациһа ба ээ зэбсэгын

хуряаха программыг Холбоото Шта-дуудай зүгөө зорюугтар эблэжэ байһан тухай гэршэлэ.

«Кристен сайенс монитор» гэжэ американска газетын Дальневосто-чно корреспондент болбол Японидо «коллективнэ фермнүүд» гэдэ нэр-эй дору үгөөдөһөн «аршин ба йнодой бүхэди подразделениүүд ой-дуу хүртөөгүй үлөө»; ээ зэбсэг ха-рагдала олон нюуса скардууд бин гэжэ заана. Залуу летянуудыг нэг-түүдэлгэ «Валдотжэй» гэжэ өм-чество, артиллеристүүд байгша-тай общество — «Акагын гөрөө общество» гэжэ мэтхн милитарист-ска обществонууд байгуулагдажа, Американскэ оккупационно засаглал-хай болбол сэрэгэй-стратегическэ барилдануудыг ябуулажа байна.

Холбоото Штадууд болбол Япо-нини экономикаһаа зэмсэгийг хуряа-дын оронго, японскэ агрессиан хэл-дэжэ байһа «гайбаци» бэхэ мэтхн японскэ томо томо концернуудэй ашауйлэдбэрин ба финансова хү-сэ мадамыг бэлхүүдхэ политикын ябуула. Мицубиси, Мицуи, Суми-томо ба Ясуха гэдэг 4 томо эзлэ-бату хала дайнай үетэ ороһон на-циональна баялгитэй 40 проценттэй-эзэмлэлтнэй хитаж байһан юм гэжэ мүнөө һануулха үгү боло-хгүй. Эхэлээр гурба болбол шэр-гэм хайтуулын бүхн шюукушини 80 проценттэй, прокатин 60 про-центтэй, эдэй 80 проценттэй үгэлэг-байһан юм. Японскэ ээр зэбсэг бүхэндэ шашуу эдэ ба бусад хэдэ

хэлэн концернуудай предприятинууд дээрэ бүтээгдэжэ байгаа һэн.

Макартур болбол худалдаха ба репарацин тугабор болгоһон аба-шалаха предприятинуудай списо-кыг сэг үргэлжэ үсөөдхэжэ байдаг. Эдэ предприятинуудай түүдэ дай-най үетэ танкунуудыг үйлдбэрлэ-лэг байһан Хино компаниин зарво-дууд, «Наказима» гэжэ авиацион-но томо зарвоуд ба бусад ороно-до. Холбоото Штадууд болбол репарацин багдалха зуураа, «Хусэй-бао» гэжэ Хитадай газетын мэлэ-тэйшэй өнөө, ойрын хоёр жэл соо 1 миллиард 740 миллион доллар урьлалжыг Японидо үгэхэ гэжэ хүсэжэ байха юм!

Американуудай зүгөө монопо-линуудыг һагһан болгохо болбол Японине «Дальневосточнэй мастер-ской болгохо» гэһэн лозунг «ро-таймс» гэжэ японскэ газетын үгөөр үнэгэрлэжэ. Энэ хадаа «Бүхүдэй-таймс» гэжэ японскэ газетын үгөөр хэлбэл «Япон болбол Маршаллан-Дальневосточно түсөөбэй цэстр боло-хо юм» гэһэн удхатэй.

Энэ дальневосточно түсөөбэй бол-бол Зүүн-Урда Ачин ба Номгон океанай ороһонд Японидо өконо-митическэ мэлэртэй байха ябалдыг нэртгэн болхоожо, дурсагдажэ оро-нуудта США-гэй түрөөнөөр нэртгэ-нэн орохо ябалдыг хараална. Аме-риканска монополистуудэй һачал-болгоһон Хита, Филипинууд, Ма-тайи, Инди, Вьетн, Сиам, Индонези болбол японскэ зарвоудыг түү-

хэй өмөө халгах. Тинхэдэ амери-кануудай хиналта дору байһан японскэ монополинууд өөһэдүнгөө продукциянуудыг эгэ оронуудта абаашажа худалдаха умэртай боло-ло.

Мүнөө американуудай тунгаа-ламжээр Японидо болбол Хитадай гэ-жэ Хитадай өлтгөрөөгө тэмэрэй рүдэ эблһана, Филиппинээ, мун тэрэһан Малайнаа гүрэнэй рүдэ абаашажа тухай хэлэхэ бэлдэлгэ туйлаһыг оролоно.

Гоминдаповска Хитадай премьер-министр байһа Чжан Цонь гэһын Токиодо өмжөө, Макартуртай ба японскэ толгойлогшодтой хэл-дэжэ ябуулаха хэлэн умар болбол Холбоото Штадуудай хүдэлмэ-ришөөн Японине, гоминдаповска Хи-тады ба Урда Буряе оруулаһан антикоммунистическэ «сошорно-цианска гэжэ» өмхиталгатай бэлд-хэл гэжэ бэлд хэлхэй хэдхэлгэр-лэгдөһөн байна. Ушр ичгэһээ, Азида ба Понгон океанай оронуд-тэй американска империалистическэ түсөөрүдэ бөлүүдэлтэй байбал, Япон хадаа американскэ эзэнэй гол приказчийг үүргэ эзэлжэ боло-но.

Японидо ябуулагдажа байгаа американска политикын японскэ реакционерүүдэй али болохоор дэмжээтэй байха тухайн хэлэхэ хэрэгтэй гү? Американска долла-рыг түрөөнөөр абатыг эрмэлзэжэ, японскэ реакционерүүд ямаршы авантюра хэхээр бэлэн байна. Аме-рикануудтай хэлсээ ябуулхаала японскэ премьер Асида гэһэн «Японине коммунистуын таргал-га эсэргүү дальневосточно тун-гаури болгохо американска про-граммы ябуулагда» США-е дүүрэн дэмжээдэй гэжэ найдуулан ба

«Япон хадаа өөрингөө политик-искэ бэ өкономическэ структурыг США-гэй өрхө байдалда дүүрэн тааралдахаар» бэлдэхээ байһан тухайгаа үгэ таширлага үгэһэн байха юм.

Японскэ премьер болбол өөрингөө үрөөнүүдэ хэрэг ажаллаар дэм-жэхыг удааруулаагүй.

Наяшгэ японскэ парламентын хоорондо сессн болбол «политиче-скэнүүд ба бусад чинөөнүүдэй албата уялгалууд дүүргэхэ тухай» хуулине баталжа, ямаршы гражданинэ арестовалха эрхэ полициейскэ бүхэндэ олоһон бай-на.

Асида болбол обществена тү-шаалуудһаа прогрессивнэ ажал-ябуулагшын ба хамагтай түрүүн-дэ коммунистуудыг зайлуулаха асуудалар оролохо сэлэггүй бай-на. Асида өөрингөө энэ муухай ябуулагдаа Вашингтонгоо тэрэһинэ идейнээр зоригжуулжа байһадһаа үдэр жэжэ асадг бэ тэдлээ-нын өөрингөө табисуудай ябуул-гануудыг али болохоор урмашуул-га байдаг юм.

Японскэ капиталистическэ хэл-тэй болбол ажаллаһадай интересүү-ды гансахан фотогоор хамгаалаһа болохо коммунистическэ партине сэг үргэлжэ харжа байдаг. Япо-нини худэлмэршэн ангилан гай-хамшигта вождэ Юэичи Токуда го-һын хөрлөгдө хадаа милитарист Асидын трлгоймжэ байгаа галуу муухай антикоммунистическэ кам-паниин урлэй мүн болоно.

Демократическэ үгдэһэ һуури дээрэ японскэ өкономикын нэртгэн болохо ябалдаа зорюугтар һаад гэжэ байһан японскэ правительст-вын арада харша ябуулануудай үйлөө ажаллаһадай байдал төг эсээр мууаа. Энэһэй урда тэ-

байһан правительствонүүдтэй мун ади Асидын правительствэ болбол ажалла арадыг улам шангаар даража байгаа нафаяинне болуу-лахн тулада ямэршэ хэмжээ аба-нагүй. Японскэ банкын гаргана мүнөөшэй то болбол дайнай урда тээ эржээ байгаа сумһаа 100 гаран дэхн ехэ болоо. Японидо эдлэб өл төварын үнэ сэн мүнөө гэдэ 1934 — 36 онуудайхда ор-хөдөө 110 дэхн урга!

Правительствонна өмхи-зургаа-нууд ба предприятинууд тунгаа мэршад бэ албахаагдай ямар-шы забастовкэ ба конфликтинуудыг хуулига өнөө хоримжоло эрлэгтэ табжа, японскэ правитель-ствода Макартурай элөөһөн бө-шөг хадаа японскэ ажаллаһадай демократическэ хүдэлмэрин даража ган юусугай сэхэ һагдэжэ ха-руулажа үгэнэ. Американска шта-блар дэмжэгдөһөнөө баардан японскэ правительствэ болбол тусхай указ яаралтай түрөөнөөр гаргажа, энэ указай өнөө забас-товкөнүүдта хадааһан гүрэнэй эмнэ-зургануудай хүдэлмэршлэ ба албахааһаа 1 жэлээр түрмэдэ хаагдаха гү, али 32 мянган лев-ла түүлэе байна. Энэһэй хүдлээр японскэ засаглалд забастовкэ хэлсэһэ олонитээр арестовал-һан байха юм.

Макартурай бөшөгтэй дашар-дуулан, Япон тунгаа Союзна Со-ветдох советскэ түлөөлөгшэ оку-пационно засаглалтай ба японскэ правительствын зүгөө, Потсдамска деклараци ба Дальневосточно ком-иссини «политическэ шийдхэбэ-ринүүдэ эблһэн абадаа эсэргүү-риг буруушаалтыг августын 28-да хэлэн байна. Энээн дотороо советскэ түлөөлөгшэ болбол өб-лайрамдалда дуратай Японие бэй-

гуулаха, энэ орондо японскэ хүдэлмэрин дэмжээ хэжэ тухай Советскэ Со-ветшөөгүй алине баяа тэмдэглэһэн байна. Японини шан олонитэ советскэ шын мэдүүлгын халууша шалан хүдлээг һөн.

Хардалга мурдалгэ ба сеск террор хэды хэлсэжэ шэн һаады, японскэ ажи-бол өөһэдүнгөө хуулига шадан нигтаруулан Японини правительствын американска үмөөрлэгшэ гурнуудта харуулаха. Энэ хүдэлмэрин үрүн дэлгэрэ-дэ болоһон түмэр замн хэлсээ-хөлбөөһондэй забастовкэ бол Асида ба тэрэнэй дай-дай хуули буса ябуул-эсэргүү буруушаалтын мэтхн забастовкэ болбол шилгэн ажауйлэдбэринэ байна.

Реакциин турилгээ коммунистическэ партигэ рилүүлжэ ябаһан Японини шан арадай төмөл бай-сахарингэ гэдэргэн эрлэг японскэ американска реакци-он хэлдэжэ хуулины шигэ гэршэлэ. «Манай реакционно хүсэлүүд өөһэдүнгөө эрлэг мууш-нуудар өөһэдүгэ ухаржа малгажа байна гэжэ бүри байха ёһотой», — гэжэ коммунистическэ партиин 28-да хэлэн мэдүүлгэ гэдэ.

Харюусалгатай реакцион Д. Д. ЛУБОВИЧ